

1) Doplňte do textu správná slova:

*odvolán nebylo matku styky odchází mužem syn přistěhovala čtyřmi
pracoval prožila malou samotě ženicha pohřbu babička*

Božena Němcová

(rozená Barbora Novotná, později Barbora Panklová, 1820–1862)

Příjmení Panklová získala, až když si její Terezii Novotnou v létě roku 1820 vzal Johann Pankl. Roku 1821 se Panklovi přestěhovali do Ratibořic, kam se za nimi i její babička – Magdaléna Novotná, která Barunku velmi ovlivnila.

Roku 1837 jí rodiče našli – Josefa Němce a ještě téhož roku se vzali. Josef Němec jako komisař finanční stráže (celník). V souvislosti s tím byl často služebně překládán a rodina se s ním stěhovala. Manželství šťastné.

V roce 1841 se přestěhovala do Prahy. Zde pod vlivem Karla Jaromíra Erbena začala psát česky. Roku 1843 se s odstěhovali do Domažlic. Roku 1848 je Josef Němec obviněn ze spiknutí a je přeložen do Uher. Božena Němcová se se dětmi stěhuje do Prahy, kde okamžitě navazuje s literárně činnými vlastenci. Josef Němec je z funkce a je bez práce. Právě v této době napsala *Babičku*. Tehdy bydlela v ulici Ječná.

Roku 1853 zemřel její Hynek, po jeho smrti pokračovaly neshody s manželem. V této době se Němcová sblížila s májovci, byla také na Karla Havlíčka Borovského.

Na podzim 1861 Němcová opouští manžela a do Litomyšle. V té době je již vážně nemocná a finanční nouze ji donutí k návratu do Prahy

k manželovi. Krátce na to umírá. Božena Němcová celý život v chudobě a často i v hladu. Pohřbena je na Vyšehradě.

Dílo:

Povídky a další kratší prózy

- *Divá Bára* - poprvé vyšla v kalendáři Česká pokladnice
- *Pan učitel* – poslední dokončená povídka
- *Národní báchorky a pověsti* – zpracování českých pohádek, 7 sešitů

Větší prózy

- **Babička** (1855) – vzpomínky na šťastné dětství prožité v ratibořickém údolí. Hlavní postavou díla je – stala se symbolem dobra a lásky. Kniha začíná příjezdem babičky na Staré Bělidlo, další kapitoly popisují život na a obyvatele ratibořického údolí. Většina postav je historicky doložena. Objevuje se tu i postava, která do díla víceméně nezapadá – šílená Viktorka. Němcová dala dílu podtitul *Obrazy venkovského života*.
- **Pohorská vesnice** – idealistické a zároveň realistické zobrazení vesnice, slučuje tu svět české šlechty a chodského lidu na Šumavě

2) Rozhodněte, co je správně:

1. Právě jméno Boženy Němcové je Magdaléna Novotná.	ano – ne
2. Božena Němcová měla 5 dětí.	ano – ne
3. Božena Němcová byla na pohřbu Karla Havlíčka Borovského.	ano – ne
4. Poté, co Boženě Němcové zemřela dcera, začala psát Babičku.	ano – ne
5. Manželství Boženy Němcové s Josefem Němcem nebylo šťastné.	ano – ne
6. Manžel Boženy Němcové ztratil práci a tak rodina žila v bídě.	ano – ne
7. V době, kdy Božena Němcová odchází do Litomyšle, není nemocná.	ano – ne
8. Manžel její maminky se jmenoval Karel Pankl.	ano – ne
9. Děj <i>Babičky</i> se odehrává blízko vesnice Ratibořice.	ano – ne

(Zdroj: <http://www.stru.hranet.cz/foto0809/web2009/www9b07/page1.html>, obázek: <http://www.spisovatele.cz/bozena-nemcova>)

Řešení:**Božena Němcová**

(rozená Barbora Novotná, později Barbora Panklová, 1820–1862)

Příjmení Panklová získala, až když si její **matku** Terezii Novotnou v létě roku 1820 vzal Johann Pankl. Roku 1821 se Panklovi přestěhovali do Ratibořic, kam se za nimi **přistěhovala** i její babička – Magdaléna Novotná, která **malou** Barunku velmi ovlivnila.

Roku 1837 jí rodiče našli **ženicha** – Josefa Němce a ještě téhož roku se vzali. Josef Němec **pracoval** jako komisař finanční stráže (celník). V souvislosti s tím byl často služebně překládán a rodina se s ním stěhovala. Manželství **nebylo** šťastné.

V roce 1841 se přestěhovala do Prahy. Zde pod vlivem Karla Jaromíra Erbena začala psát česky. Roku 1843 se s **mužem** odstěhovali do Domažlic. Roku 1848 je Josef Němec obviněn ze spiknutí a je přeložen do Uher. Božena Němcová se se **čtyřmi** dětmi stěhuje do Prahy, kde okamžitě navazuje **styky** s literárně činnými vlastenci. Josef Němec je **odvolán** z funkce a je bez práce. Právě v této době napsala *Babičku*. Tehdy bydlela v ulici Ječná.

Roku 1853 zemřel její **syn** Hynek, po jeho smrti pokračovaly neshody s manželem. V této době se Němcová sblížila s májovci, byla také na **pohřbu** Karla Havlíčka Borovského.

Na podzim 1861 Němcová opouští manžela a **odchází** do Litomyšle. V té době je již vážně nemocná a finanční nouze ji donutí k návratu do Prahy k manželovi. Krátce na to umírá. Božena Němcová **prožila** celý život v chudobě a často i v hladu. Pohřbena je na Vyšehradě.

Dílo:**Povídky a další kratší prózy**

- *Divá Bára* - poprvé vyšla v kalendáři Česká pokladnice
- *Pan učitel* – poslední dokončená povídka
- *Národní báchorky a pověsti* – zpracování českých pohádek, 7 sešitů

Větší prózy

- **Babička** (1855) – vzpomínky na šťastné dětství prožité v ratibořickém údolí. Hlavní postavou díla je **babička** – stala se symbolem dobra a lásky. Kniha začíná příjezdem babičky na Staré Bělidlo, další kapitoly popisují život na **samotě** a obyvatele ratibořického údolí. Většina postav je historicky doložena. Objevuje se tu i postava, která do díla víceméně nezapadá – šílená Viktorka. Němcová dala dílu podtitul *Obrazy venkovského života*.
- **Pohorská vesnice** – idealistické a zároveň realistické zobrazení vesnice, slučuje tu svět české šlechty a chodského lidu na Šumavě

2) Rozhodněte, co je správně:

10. Pravé jméno Boženy Němcové je Magdaléna Novotná.	ano – ne
11. Božena Němcová měla 5 dětí.	ano – ne
12. Božena Němcová byla na pohřbu Karla Havlíčka Borovského.	ano – ne
13. Poté, co Boženě Němcové zemřela dcera, začala psát Babičku.	ano – ne
14. Manželství Boženy Němcové s Josefem Němcem nebylo šťastné.	ano – ne
15. Manžel Boženy Němcové ztratil práci a tak rodina žila v bídě.	ano – ne
16. V době, kdy Božena Němcová odchází do Litomyšle, není nemocná.	ano – ne
17. Manžel její maminky se jmenoval Karel Pankl.	ano – ne
18. Děj <i>Babičky</i> se odehrává blízko vesnice Ratibořice.	ano – ne